

Uitvraag aan Veiligheidsregio Drechtsteden gebruik Develpark als evenementenlocatie.

Inleiding

In 2016 en 2017 is het Develpark decor geweest voor het Wattan Festival. In 2017 heeft het park ook een rol gespeeld als locatie voor een Halloween-feest. Hierdoor én als resultante van een onderzoek naar locaties voor een evenemententerrein (2017) is het Develpark in beeld als structurele locatie voor evenementen.

Om in het Develpark tot een duurzame oplossing voor komende evenementen te komen, is naast een locatiekeuze waarin geïnvesteerd (*) kan of moet worden ook het besef noodzakelijk dat het Develpark een cultuurhistorische plek voor Zwijndrecht is als voorbeeld van naoorlogse landschapsarchitectuur in de taal van De Stijl. Dat gegeven brengt het volgende besef met zich mee namelijk dat een evenementenlocatie voor de kortere termijn dusdanig gekozen en uitgevoerd moet worden dat deze fungeert als een `no regret` locatie zodat een (her)ontwikkeling van (een deel van) het Develpark op de lange termijn mogelijk is en blijft

(*) Deze investeringen zijn bijvoorbeeld nodig om het terrein (duurzaam) geschikt te maken voor vervoersbewegingen (aan- en afvoer), krachtstroom, plaatsing van podia en dergelijke. (Terugkerende) herstelkosten zouden bij een meer permanente locatie die op evenementen is toegerust sterk gereduceerd moeten worden.

Vraagstelling

Zoals uit de inleiding blijkt, zijn er met betrekking tot het Develpark een kortere termijn vraagstelling en een langere termijn vraagstelling te onderscheiden. Op de kortere termijn duidelijkheid bieden over een evenementenlocatie in het Develpark, op de langere termijn onderzoek naar de toekomstwaarde van het Develpark (**).

(**) In 2005 heeft de gemeenteraad geoordeeld dat het Develpark een "gebruikspark met natuurlijke elementen" zou moeten worden.

Korte termijn

Niet alle evenementen zijn ruimtelijk relevant; er kan een onderscheid gemaakt worden naar de volgende soorten:

- Incidenteel, kortdurend;
- Incidenteel, op jaarbasis (dus: structureel);
- Grote reguliere en/of meerdaagse evenementen.

De eerste categorie, bijvoorbeeld een straatfeest, heeft weinig effect op de leefomgeving. Voor de twee andere soorten zijn geluid en verkeer vaak maatgevende aspecten. Is een evenement structureel dan is een regeling in een bestemmingsplan noodzakelijk. De Raad van State stelt, gelet op een aantal uitspraken, eisen aan de begrenzing van evenementen (naar aantal én duur) in bestemmingsplannen; een verwijzing naar de APV is meestal niet voldoende.

Het beoogde evenemententerrein zal uiteindelijk moeten voldoen aan de vereisten van goede ruimtelijke ordening. Er kunnen dan aspecten zijn die de aanwijzing van een permanent evenemententerrein belemmeren en zelfs onmogelijk maken. Aan de andere kant kunnen er zich kansen voordoen welke voor meerwaarde zorgen.

Om de mogelijkheden binnen het Develpark op korte termijn te duiden, wordt gewerkt vanuit de volgende vraagstelling voor de korte termijn:

Is het ruimtelijk gezien opportuun het Develpark aan te wijzen als locatie voor een evenementen en welke deellocatie binnen het Develpark voldoet het beste aan de vereisten van goede ruimtelijke ordening en/of biedt meerwaarde?

Noot. De lange termijn vraag wordt hier niet verder behandeld. Deze zal eerst van een bestuurlijke opdracht moeten worden voorzien en is in de vraag aan de veiligheidsregio vanuit die optiek momenteel niet aan de orde.

Doelstelling

Inzichtelijk maken of en onder welke condities (een deel van) het Develpark kan dienen als duurzame oplossing voor een evenemententerrein met inachtneming van wettelijke eisen, ruimtelijke en financiële randvoorwaarden en eisen vanuit een festivalorganisatie..... met inachtneming van het besef dat het Develpark een landschappelijk waardevolle en historische plek voor Zwijndrecht is.

Ligging

Het Develpark ligt ten westen van de A16 ten zuiden van het rangeerterrein Kijfhoek en wordt ontsloten via de Burgemeester Pijl Hogeweglaan (ingang voor langzaam verkeer) en de Develsingel (ingang voor snelverkeer).

In het Develpark zijn qua voorzieningen het gemeentelijk zwembad, een sporthal, een kinderboerderij, het Develparkpaviljoen en een parkeerterrein gelegen.

Uitwerking vraagstelling / afbakening

Is het ruimtelijk gezien opportuun het Develpark aan te wijzen als locatie voor een evenementen en welke deellocatie binnen het Develpark voldoet het beste aan de vereisten van goede ruimtelijke ordening en/of biedt meerwaarde ten opzichte van de overige deellocaties?

Binnen deze vraagstelling vragen een drietal begrippen om toelichting. Alvorens deze begrippen nader te benoemen is een eerste afbakening van belang.

De uit te voeren scenariostudie naar een evenemententerrein beperkt zich wat locatie betreft locatie tot het Develpark zoals gelegen binnen een oude meander van het riviertje de Devel (zie kaartje).

De uit te voeren scenariostudie naar een evenemententerrein beperkt zich inhoudelijk tot die aspecten die voor een goede ruimtelijke ordening relevant zijn. Er worden geen uitspraken gedaan over de inrichting van een evenemententerrein zelf. Dat valt buiten de scope van de scan.

Evenement

Een evenement is een verplaatsbare georganiseerde gebeurtenis, (openlucht)manifestatie, (thema)dag of (thema)week. Meestal is een evenement publiek toegankelijk, maar ze kan ook besloten zijn zoals een bedrijfsevenement. Er worden onder andere één- en méérdaagse evenementen gehouden op het gebied van kunst (tentoonstelling), cultuur, muziek (concert), sport (sportevenement), religie, wetenschap (congres) en huishouden. Een speciaal soort evenement is een kunstevenement, zoals een kunst- en antiekbeurs of een openluchttentoonstelling met beelden. (bron: Wikipedia, bewerkt)

Op basis van deze definitie wordt hier uitgegaan van de volgende kenmerken van een evenement in het Develpark:

1. Het betreft een verplaatsbare georganiseerde gebeurtenis;
2. Het heeft een incidenteel karakter;
3. Het is in principe ééndaags (inclusief op- en afbouw is het ruimtegebruik zelf dan meerdaags);
4. Het is in principe publiek toegankelijk;
5. Er is afscherming van het evenement mogelijk i.v.m. beheersbaarheid evenement (bijvoorbeeld op veiligheid en bezoekersaantallen);
6. De bezoekersaantallen bedragen 1.500-2.500 per evenement (gebaseerd op ervaringsgegevens Wattan-festival en Halloweenfeest);
7. Omvang van de locatie exclusief parkeerbehoefte bedraagt 1.500-3.000 m².

Deellocatie

Vanuit goede ruimtelijke ordening worden een aantal locaties beschouwd. De locatiekeuze is enkel gebaseerd op het relatief open karakter van de plek waardoor de plek in principe geschikt lijkt voor evenementen. Vanuit de CDA-fractie is met betrekking tot dit dossier de suggestie gedaan om in het Develpark ook het aanwezige parkeerterrein als mogelijkheid te beschouwen. Deze deellocatie wordt in de quickscan betrokken.

De deellocaties zijn tussen ca. 1.600 m² en 2.700 m² groot en bieden daarmee ruimte voor een evenement (exclusief parkeren). De deellocaties zijn genummerd en weergegeven op onderstaand kaartmateriaal.

1. Locatie Wattan editie 2016;
2. Locatie Wattan editie 2017;
3. Suggestie CDA/fractie:
parkeerterrein Develpark;
4. Locatie achter Develpaviljoen;
5. Locatie alternatief 1;
6. Locatie alternatief 2;
7. Locatie alternatief 3.

Meerwaarde

De meerwaarde van een deellocatie kan zijn in een aantal zaken gelegen zijn. Gedacht kan worden aan zaken als benodigd investeringsniveau om een locatie geschikt te maken maar ook aan goede landschappelijke inpassing, mogelijkheden van dubbelgebruik of koppeling met de aanwezige gemeentelijke voorzieningen. Niet onvermeld mag blijven, is dat meerwaarde ook gelegen kan zijn in het (uiteindelijk) bijdragen aan het herstel van het Develpark in zijn oorspronkelijke gedachte en uitvoering.

Vraag aan Veiligheidsregio Drechtsteden

In een overleg met Peter Gruijthuijsen d.d. 24 november 2017 is bovenstaande casus kort toegelicht en is informatie uitgewisseld.

Op basis van deze informatie en in aanvulling daarop de in dit stuk genoemde informatie wordt aan de Veiligheidsregio het volgende gevraagd:

Een advies over de aanvaardbaarheid van een evenementenlocatie in het Develpark geredeneerd vanuit externe veiligheidsstandpunt. Benoem de aandachtspunten en geef de voorkeurslocaties binnen het park aan. Verzoek is om in de advisering expliciet aandacht te besteden aan deellocatie 3 (parkeerterrein Develpark). Benoem in algemene zin mogelijk op te nemen voorwaarden in de vergunningensfeer. Maak tot slot een doorkijk naar de Omgevingswet en de wijze waarop daarin tegen evenementen wordt aangekeken vanuit veiligheidsoogpunt.

Marco Kleverwal
Gemeente Zwijndrecht
November 2017

Antwoord Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid:

Uitgangspunt voor het advies is de toelichting van het advies van de VRZHZ voor het Bestemmingsplan “Heer Oudelands Ambacht – Develpark” Zwijndrecht (29 juni 2012). In hoofdstuk 3 van dit advies zijn de risicobronnen en scenario's beschreven die van invloed zijn op het Develpark.

Het is niet wenselijk om zonder aanvullende maatregelen en afwegingen een evenement zoals beschreven in de adviesaanvraag te laten plaatsvinden binnen de 1%-letaliteitszones van de beschreven risicobronnen. Hierbij moet een verschil worden gemaakt in de zones voor toxische scenario's en brand en/of Bleve scenario's. Het scenario van een incident met een ketelwagon met een toxische stof op Kijfhoek kan leiden tot een effect afstand van maximaal 1250 meter. Het hele Develpark valt binnen deze zone. Om de gevolgen van een toxisch incident op Kijfhoek, maar ook op het doorgaand spoor en de snelweg A16, te beperken, moeten er afspraken worden gemaakt op welke wijze de aanwezigen bij een evenement kunnen schuilen als het evenemententerrein (mogelijk) wordt bedreigt door een toxische wolk. Bij de afspraken moet rekening worden gehouden met een schuiltijd van maximaal 4 uur. Indien het schuilen langer moet duren zal vanuit het regionale coördinatiecentrum aanvullende maatregelen worden genomen.

Een incident bij Kijfhoek met een brand en/of Bleve scenario reikt niet tot een van de voorgestelde locaties in het Develpark. Locatie 4 (zie kaartje met overzicht deellocaties) ligt binnen de effectzones van het spoor en de A16. De locaties 1,3, 5 en 6 liggen alleen geheel of gedeeltelijk binnen de (fakkel)brands scenario's van de buisleidingen. De locatie's 2 en 7 liggen niet in één van de brand en/of Bleve scenario's.

Afwegingen:

Bij een scenario waarbij een toxische wolk kan ontstaan, is schuilen de enige optie. Hoe dichterbij de locatie bij een schuilocatie is, des te beter.

Een incident met één van de buisleidingen vindt alleen plaats doordat bij graafwerkzaamheden een buisleiding wordt geraakt, lek raakt en het vrijkomende gas wordt ontstoken. Door maatregelen te nemen die graafwerkzaamheden in de buurt van de gasleidingen onmogelijk maken, wordt het optreden van beschreven scenario's niet meer realistische geacht. Indien deze maatregelen worden genomen, kan worden geconcludeerd dat alleen locatie 4 geen gewenste locatie is voor een evenement zoals beschreven. Tevens zijn dan de overige locaties gelijkwaardig. Afwegingen die vervolgens een rol spelen zijn de mogelijkheid tot schuilen. De locaties 2, 6 en 7 liggen verder weg van de mogelijke schuilocaties (sporthal, zwembad en/of school) dan de locatie 1,3 en 5.

Aanvullende afwegingen zijn :

- De grootte van de locatie: locatie 1 is groter dan 3 en 5
- Parkeren: Indien gekozen wordt voor locatie 3, moet er een oplossing worden gezocht voor het parkeren.

Als er geen maatregelen worden genomen met betrekking tot de buisleidingen is locatie 2 de beste optie: buiten de brand en/of Bleve scenario's en het dichtst bij een schuilocatie.

Peter Gruijthuijsen
Specialist Omgevingsveiligheid VRZHZ
13-12-2017

Notitie

Aan: Gemeente Zwijndrecht, T.a.v. de heer M.H.J. Kleverwal Van: P.J.C. Gruijthuijsen 088 6365747

Onderwerp: Evenementenlocatie in Develpark Datum: 5 maart 2018

Geachte heer Kleverwal,

U heeft aan de VRZHZ gevraagd advies te geven op de volgende vragen:

Is het ruimtelijk gezien opportuun het Develpark aan te wijzen als locatie voor evenementen en welke deellocatie binnen het Develpark voldoet het beste aan de vereisten van goede ruimtelijke ordening en/of biedt meerwaarde ten opzichte van de overige deellocaties?

Uitgangspunt voor het advies is de toelichting van het advies van de VRZHZ voor het Bestemmingsplan "Heer Oudelands Ambacht – Develpark" Zwijndrecht (29 juni 2012). In hoofdstuk 3 van dit advies zijn de risicobronnen en scenario's beschreven die van invloed zijn op het Develpark.

Het is niet wenselijk om zonder aanvullende maatregelen en afwegingen een evenement zoals beschreven in de adviesaanvraag te laten plaatsvinden binnen de 1%-letaliteitszones van de beschreven risicobronnen. Hierbij moet een verschil worden gemaakt in de zones voor toxische scenario's en brand en/of Blevé scenario's. Het scenario van een incident met een ketelwagon met een toxische stof op Kijfhoek kan leiden tot een effect afstand van maximaal 1250 meter. Het hele Develpark valt binnen deze zone. Om de gevolgen van een toxisch incident op Kijfhoek, maar ook op het doorgaand spoor en de snelweg A16, te beperken, moeten er afspraken worden gemaakt op welke wijze de aanwezigen bij een evenement kunnen schuilen als het evenemententerrein (mogelijk) wordt bedreigt door een toxische wolk. Bij de afspraken moet rekening worden gehouden met een schuiltijd van maximaal 4 uur. Indien het schuilen langer moet duren zal vanuit het regionale coördinatiecentrum aanvullende maatregelen worden genomen.

Een incident bij Kijfhoek met een brand en/of Blevé scenario reikt niet tot een van de voorgestelde locaties in het Develpark. Locatie 4 (zie kaartje met overzicht deellocaties) ligt binnen de effectzones van het spoor en de A16. De locaties 1,3, 5 en 6 liggen alleen geheel of gedeeltelijk binnen de (fakkel)brandscenario's van de buisleidingen. De locatie's 2 en 7 liggen niet in één van de brand en/of Blevé scenario's.

Afwegingen:

Bij een scenario waarbij een toxische wolk kan ontstaan, is schuilen de enige optie. Hoe dichterbij de locatie bij een schuillocatie is, des te beter.

Een incident met één van de buisleidingen vindt alleen plaats doordat bij graafwerkzaamheden een buisleiding wordt geraakt, lek raakt en het vrijkomende gas wordt ontstoken. Door maatregelen te nemen die graafwerkzaamheden in de buurt van de gasleidingen onmogelijk maken, wordt het optreden van beschreven scenario's niet meer realistische geacht. Indien deze maatregelen worden genomen, kan worden geconcludeerd dat alleen locatie 4 geen gewenste locatie is voor een evenement zoals beschreven.

Tevens zijn dan de overige locaties gelijkwaardig. Afwegingen die vervolgens een rol spelen zijn de mogelijkheid tot schuilen. De locaties 2, 6 en 7 liggen verder weg van de mogelijke schuillocaties (sporthal, zwembad en/of school) dan de locatie 1,3 en 5.

Aanvullende afwegingen zijn :

- De grootte van de locatie: locatie 1 is groter dan 3 en 5
- Parkeren: Indien gekozen wordt voor locatie 3, moet er een oplossing worden gezocht voor het parkeren.

Als er geen maatregelen worden genomen met betrekking tot de buisleidingen is locatie 2 de beste optie: buiten de brand- en/of Blevescenario's en het dichtst bij een schuillocatie.